

KRS
4.04.2023
[Signature]

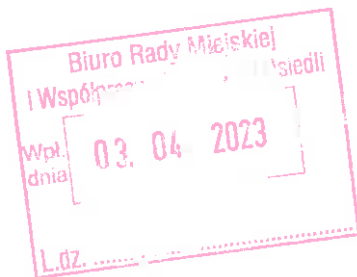

PREZYDENT MIASTA PRZEMYŚLA

37-700 Przemyśl, Rynek 1, tel. +48 16 675 21 52, fax +48 16 678 64 49
www.przemysl.pl kancelaria@um.przemysl.pl

Przemyśl, dnia 30.03.2023 r.

SPO.8120.1.134.2023

Pan
Robert Bal
Przewodniczący Rady Miejskiej
w Przemyślu

W związku z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r., poz. 447 z późn. zm.), w załączeniu przedkładam *Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny w Przemyślu za rok 2022 oraz potrzeby związane z realizacją zadań.*

PREZYDENT
MIASTA PRZEMYŚLA
[Signature]
Wojciech Bakun

Otrzymują:

1. Adresat
2. a/a

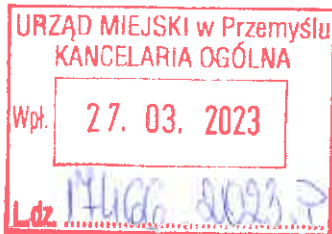
SPD.8120.1.134.2023

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
37-700 Przemyśl, ul. Leszczyńskiego 3

Tel. (0-16) 675-05-59, 60 sekretariat@mops.przemysl.pl

FK.RP.413.9.23

URZĄD MIEJSKI
Wydział Spraw Społecznych
Wprowadzono dnia 29 MAR. 2023

L. dz.

Pa
21.01.2023

Przemyśl, dnia 24.03.2023 r.

Pan
Wojciech Bakun
Prezydent Miasta Przemyśla

SPD
28.03.2023
23.03.2023
p. Lisiewski

Realizując obowiązki sprawozdawcze wynikające z art. 179 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w załączeniu przedkładam „Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny w Przemyślu za rok 2022 oraz potrzeby związane z realizacją zadań”.

DYREKTOR

mgr Piotr Hryniszyn

Otrzymują:

1. Adresat,
2. A/a (2 egz.)

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ
Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY
W PRZEMYSŁU
ORAZ
POTRZEBY ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ZADAŃ

ZA ROK 2022**

Przemyśl, marzec 2023

Wstęp.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadziła od 1 stycznia 2012 r. nowe obowiązki sprawozdawcze wynikające z zapisów:

- art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy – organizator rodzinnej pieczy zastępczej przedstawia staroście i radzie powiatu coroczne sprawozdanie z efektów pracy,
- art. 179 ust. 1 ustawy – wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań,
- art. 182 ust. 5 ustawy – kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa zarządowi powiatu coroczne sprawozdanie z działalności powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz przedstawia zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej.

Rok 2022 był kolejnym rokiem wykonywania przez gminę zadań wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a jednocześnie drugim rokiem realizacji Programu Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej w Przemyślu na lata 2021-2023, przyjętego Uchwałą Nr 1/2021 Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 08 stycznia 2021 r., którego opracowanie i realizacja wynikają z art. 176 pkt. 1 ww. ustawy. Niniejsze sprawozdanie przedstawia stan realizacji ustawowych zadań w 2022 r. Sprawozdanie ma na celu przedstawienie działań podejmowanych w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w 2022 r. a także wskazanie istniejących problemów, potrzeb i dalszych kierunków działań w tym obszarze.

Działania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemyśle w ramach Programu Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej w Przemyśle na lata 2021-2023 w zakresie wspierania rodziny.

1. Zadania z obszaru wspierania rodziny realizowane przez Ośrodek.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemyśle działając na rzecz wspomaganie rodziny w jej codziennym prawidłowym funkcjonowaniu, mając na względzie szczególną troskę o dobro, bezpieczeństwo i prawidłowy rozwój dziecka realizował zadania zawarte w „Programie wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej w Przemyśle na lata 2021-2023”.

Przyjęty w Programie cel główny: „*Tworzenie warunków sprzyjających wspieraniu rodziny oraz rozwojowi pieczy zastępczej na terenie miasta Przemyśla*” realizowany był poprzez poniższe cele szczegółowe:

1. Wspieranie rodziny w wychowywaniu dziecka oraz w wypełnianiu jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej:
 - zapewnienie opieki asystenta rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze,
 - monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy asystenta,
 - tworzenie warunków i organizowanie szkoleń dla rodzin wspierających (w razie stwierdzenia potrzeb),
 - organizowanie specjalistycznego wsparcia dla rodzin w kryzysie,
 - umożliwienie podnoszenia kwalifikacji kadrze pracującej na rzecz wspierania rodziny i systemu pieczy w zakresie umiejętności działania na rzecz rodziny i osób.
2. Zapewnienie rodzinom zagrożonym umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej pomocy w przezwyciężaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych:
 - analiza sytuacji rodzin, których dzieci zagrożone są umieszczeniem w pieczy zastępczej,
 - prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem,
 - zapewnienie dostępności do konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (w tym pomoc psychologiczna, prawna i socjalna),
 - zapewnienie miejsc w palcówkach wsparcia dziennego,
 - organizacja wypoczynku dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych,
 - organizowanie grup wsparcia dla rodzin niewydolnych wychowawczo, w szczególności rodzin wieloproblemowych.
3. Zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie:

- udzielania pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom zagrożonych kryzysem lub przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze,
 - monitoring sytuacji dzieci i rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej,
 - zapewnienie bezpieczeństwa i pomocy osobom doznającym przemocy,
 - organizacja wypoczynku dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.
4. Tworzenie warunków do powstawania i prawidłowego funkcjonowania systemu pieczy zastępczej w szczególności jej rodzinnych form:
- pozyskiwanie i szkolenie kandydatów na rodziny zastępcze,
 - organizowanie szkoleń dla nowoutworzonych rodzin zastępczych spokrewnionych oraz kandydatów na niezawodowe i zawodowe rodziny zastępcze oraz prowadzących rodzinne domy dziecka,
 - organizowanie zespołów interdyscyplinarnych dot. funkcjonowania rodzin i wychowanków pieczy,
 - podnoszenie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat pieczy zastępczej poprzez prowadzenia akcji promocyjnych.
5. Zapewnienie wsparcia rodzinnym formom pieczy zastępczej w ich funkcjonowaniu:
- zapewnienie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka opieki koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej na zasadach określonych ustawą,
 - finansowanie pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej zgodnie z ustawą o wpieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
 - organizowanie rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka wsparcia psychologicznego, poradnictwa rodzinnego, socjalnego oraz prawnego,
 - organizowanie pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w ramach rodzin pomocowych,
 - organizowanie i prowadzenie grup wsparcia dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka,
 - organizowanie pomocy wolontariuszy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka,
 - zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.
6. Zapewnienie małoletnim opieki w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej:
- organizowanie zespołów interdyscyplinarnych dot. oceny sytuacji dzieci

- przebywających w pieczy instytucjonalnej,
- finansowanie pobytu dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej,
 - zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.
7. Zapewnienie wsparcia usamodzielnianym wychowankom opuszczającym rodzinne i instytucjonalne formy pieczy zastępczej:
- wspieranie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej,
 - wsparcie finansowe usamodzielnianych wychowanków,
 - pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej.

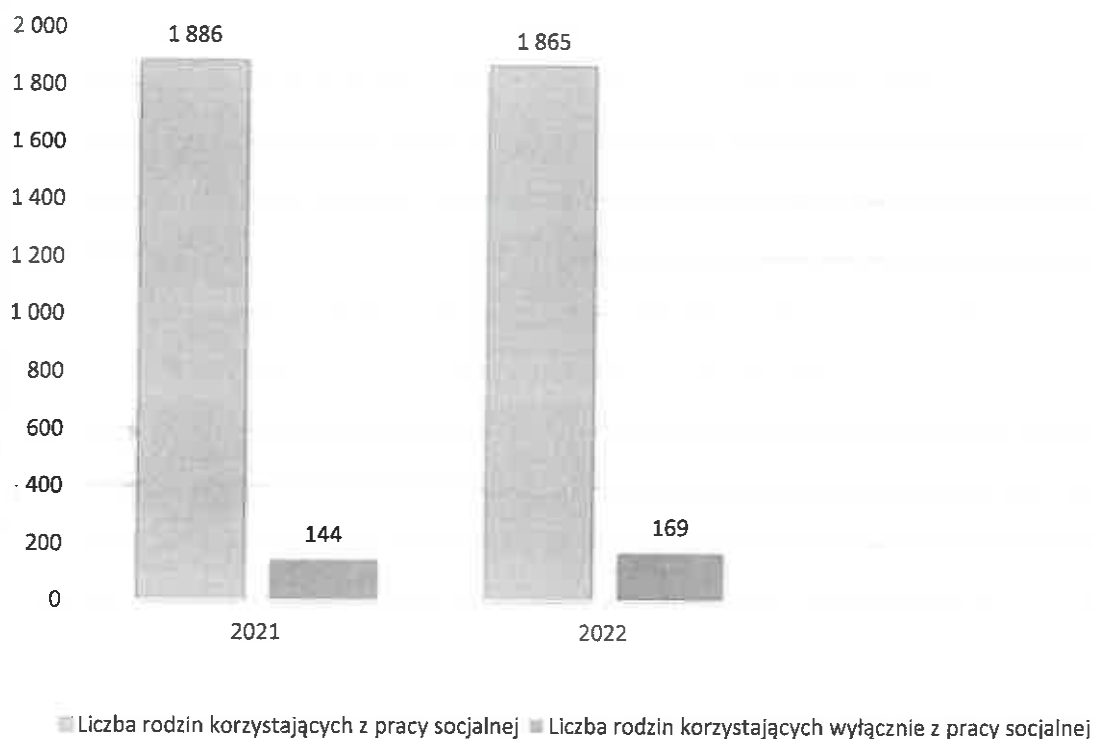
Ogólna charakterystyka osób objętych pomocą społeczną w mieście Przemyślu, pokazuje, że powody wskazywane przez korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przemyślu przy ubieganiu się o wsparcie w ramach pomocy społecznej, to przede wszystkim ubóstwo i bezrobocie. Inne motywy, istotne w skali ogółu mieszkańców objętych wsparciem Ośrodka, to długotrwała choroba i niepełnosprawność oraz ochrona macierzyństwa.

Poniżej przedstawiono powody ubiegania się o pomoc społeczną w 2022 roku.

Tabela nr 1. Liczba rodzin korzystających ze wsparcia MOPS w Przemyślu w 2022 roku ze względu na powody przyznania pomocy społecznej.

Rodzaj sytuacji życiowej	Liczba rodzin w 2022 r.	Liczba osób w 2022 r.
Ubóstwo	658	1 325
Sieroctwo	1	3
Bezdomność	46	46
Ochrona macierzyństwa	219	1 012
Bezrobocie	939	2 600
Niepełnosprawność	629	1 182
Długotrwała choroba	643	1 125
Bezradność socjalna i ekonomiczna, w tym:	193	592
- rodziny niepełne,	128	375
- rodziny wielodzietne.	22	129
Alkoholizm	73	135
Narkomania	7	8
Trudności po zwolnieniu z zakładu karnego	7	18

Liczba rodzin korzystających z świadczeń pomocy społecznej, w tym wyłącznie z pracy socjalnej w m. Przemysłu w roku 2022.

Praca z rodzinami naturalnymi prowadzona jest przez pracowników Działu Pomocy Środowiskowej oraz Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej – Zespół do Spraw Rodzinnej Pieczy Zastępczej. Liczbę rodzin korzystających z wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przemysłu, z uwzględnieniem sytuacji życiowej oraz typów rodzin przedstawiają tabele poniżej.

Tabela nr 2. Typy rodzin objętych pomocą finansową łącznie z pracą socjalną w 2022 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba rodzin w 2022 roku	Liczba osób w rodzinie
1.	Rodziny ogółem, w tym o liczbie osób:	1 888	4 421
	1	866	866
	2	325	650
	3	248	744
	4	239	956
	5	119	595
	6 i więcej	91	610
	- rodziny objęte tylko pracą socjalną	169	427
2.	Rodziny z dziećmi	725	2 883
	W tym o liczbie dzieci:		
	1	252	716
	2	274	1 048

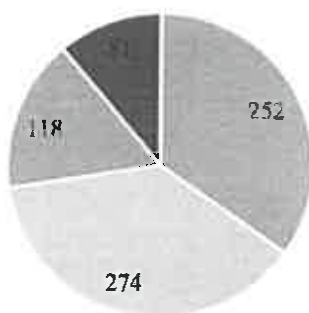
	3	118	583
	4	55	329
	5	17	126
	6	7	58
	7 i więcej	2	23
3.	Rodziny niepełne	258	843
4.	Rodziny emerytów, w tym jednoosobowe	444 274	720 274

W 2022 roku 1 888 rodziny objęte zostały pomocą finansową i pracą socjalną, w tym wyłącznie pracą socjalną 169 rodziny. W ogólnej liczbie rodzin korzystających z pomocy, rodziny z dziećmi stanowiły 39 %. Do głównych powodów przyznania pomocy społecznej wśród przemyskich rodzin należą m.in. bezrobocie, ubóstwo, długotrwała i ciężka choroba oraz niepełnosprawność. Ważnym powodem przyznania pomocy społecznej, z punktu widzenia kondycji przemyskich rodzin, jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. W ubiegłym roku z tego tytułu pomocy udzielono 193 rodzinom. Rodzin z dziećmi, które korzystały w roku 2022 ze wsparcia MOPS było w sumie 725, z czego 36 % stanowiły rodziny niepełne z dziećmi, 27 % rodziny wielodzietne. Wśród rodzin objętych wsparciem dużą grupę stanowiły rodziny emerytów – co stanowi 24% wszystkich rodzin korzystających z pomocy. Były to głównie osoby starsze, samotne, często z orzeczeniem o niepełnosprawności, wymagające wsparcia w postaci usług opiekuńczych.

Tabela nr 3. Pomoc finansowa przyznana rodzinom objętym pomocą społeczną w 2022 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin w 2022 roku	Liczba osób w rodzinach w 2022 roku
Posiłki w ramach programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”	397	1 639
Program wieloletni „Posiłek w szkole i w domu”- świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności (zasilek celowy)	1 153	2 627
Zasilek celowy i w naturze	593	1 279
Zasilek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	2	5
Zasilek okresowy	693	1 818
Zasilek stały	399	517

Struktura rodzin z dziećmi objętych pomocą społeczną w Przemyślu w roku 2022

■ 1 dziecko ■ 2 dzieci ■ 3 dzieci ■ 4 i więcej dzieci

2. Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa.

2.1. Asystent rodziny.

Asystent rodziny, na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizowanej od 01 stycznia 2012 roku, prowadzi działania skierowane do rodzin przeżywających trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Od 1 stycznia 2017 roku, z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, poszerzył się obszar działań asystenta rodziny poprzez przypisanie mu funkcji koordynatora kompleksowego wsparcia (poradnictwa) dla kobiet w ciąży i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, kobiet w sytuacji niepowodzeń położniczych oraz wsparcia rodzin dzieci, u których zdiagnozowano „ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu”. Ponadto do działań asystenta należy współpraca z innymi służbami z różnych systemów, w tym z podmiotami udzielającymi świadczeń zdrowotnych, pracującymi na rzecz kobiet w ciąży i jej rodziny.

Tabela nr 4. Liczba asystentów i rodzin współpracujących z asystentem w latach 2021 - 2022.

Rok	Liczba asystentów	Liczba rodzin	Liczba dzieci w rodzinach
2021	5	86	165
2022	5	91	178

W 2022 roku asystenci:

- opracowywali plany pracy z rodzinami (opracowywanie i realizacja odbyła się we współpracy z jej członkami oraz w konsultacji z pracownikami socjalnymi),
- uczestniczyli w opracowywaniu planów pracy z rodzinami, których dzieci były umieszczone w pieczy zastępczej,
- udzielali pomocy oraz uczyli członków rodziny konstruktywnego i właściwego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- udzielali pomocy i wsparcia w rozwiązywaniu problemów socjalnych oraz wychowawczych z dziećmi,
- prowadzili indywidualne konsultacje wychowawcze dla rodziców i dzieci,
- sporządzali na wniosek Sądu opinie o rodzinie i jej członkach,
- współpracowali z zespołem interdyscyplinarnym i grupami roboczymi, o których mowa w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- współpracowali z kuratorami rodzinnymi.

W rodzinach, gdzie była realizowana praca i udzielano wsparcia, asystenci pomagali i towarzyszyli między innymi w:

- przygotowaniu i złożeniu pism urzędowych w określonych instytucjach,
- nawiązywaniu kontaktów z pracownikami innych instytucji społecznych, poradni specjalistycznych oraz organizacji pozarządowych,
- zwiększaniu motywacji klientów do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, kontynuowania nauki czy poszukiwania pracy,
- zwiększeniu motywacji do podjęcia terapii uzależnień, terapii rodzinnej czy regularnego przyjmowania zalecanych leków,
- organizowaniu wsparcia materialnego,
- rozwiązywaniu codziennych trudności poprzez zwiększenie kompetencji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego i załatwiania spraw urzędowych,

- poprawienie relacji wewnątrzrodzinnych,
- podniesieniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych oraz budowaniu autorytetu rodziców,
- podniesieniu poziomu higieny członków rodziny oraz estetyki i wyglądu mieszkania,
- wzroście umiejętności gospodarowania budżetem domowym,
- odbudowaniu zdrowych postaw psychospołecznych.

Zatrudnienie asystentów rodziny nie jest konieczne w przypadku każdej rodziny, która przeżywa trudności. To pracownik socjalny ocenia rodziny i podejmuje decyzję, czy jej problemy wymagają zastosowania dodatkowego narzędzia pracy socjalnej, jakim jest indywidualna, intensywna praca rodziny z asystentem. Nie można, zatem wykluczyć, że dla części rodzin wystarczająca będzie pomoc materialna lub praca socjalna prowadzona przez pracownika socjalnego zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

Tabela nr 5. Wydatki na wynagrodzenia asystentów rodziny w 2022 roku.

Wyszczególnienie	2022
Wydatkowana kwota ogółem na wynagrodzenia asystentów rodziny.	244 475,66
Finansowanie z budżetu MOPS w ramach Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej.	229 475,66
Kwota dofinansowania w ramach Programu asystent rodziny.	15 000,00

2.2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny.

Jednym z zadań gminy wynikającym z art. 176 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest tworzenie asystentom rodziny możliwości podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Art. 16 ust. 2 ww. ustawy określa natomiast prawo asystentów do korzystania z poradnictwa w celu przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu oraz zachowania i wzmocnienia kompetencji zawodowych tej grupy zawodowej. Asystenci rodziny uczestniczyli w konferencjach, warsztatach i szkoleniach organizowanych zarówno w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przemyślu oraz organizowanych przez podmioty zewnętrzne.

W 2022 roku asystenci uczestniczyli w następujących szkoleniach:

- „Szkolenie z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie”,
- „Asystent rodziny – od diagnozy do działania”,

- „Sprawca czy ofiara – prawidłowa diagnoza asystenta warunkiem skutecznej pomocy rodzinie”.

2.3. Stwarzanie warunków do powstawania rodzin wspierających.

Rodziny wspierające mają wspomagać rodziny przeżywające trudności w opiece i wychowywaniu dzieci, pomagać im w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz w kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych. Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka. Rodzinę wspierającą ustanawia wójt, po uzyskaniu pozytywnej opinii kierownika ośrodka pomocy społecznej. Z rodziną wspierającą wójt właściwy ze względu na miejsce zamieszkania rodziny wspierającej zawiera umowę, która określa zasady zwrotu kosztów związanych z udzieleniem pomocy. Rodziny wspierające powinny się wykazać odpowiednim zasobem umiejętności i pozytywnego doświadczenia życiowego. Swoje funkcje rodziny wspierające pełnią we współpracy z asystentem rodziny.

W 2022 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemyślu aktywnie poszukiwał rodzin wspierających poprzez wyszukiwanie tych rodzin z bliskiego otoczenia klientów tutejszego Ośrodka. Dodatkowo prowadzono akcję informacyjną przez stronę internetową ośrodka, urzędu miejskiego oraz poprzez parafie. Jednak pomimo podejmowanych różnych działań nie udało się pozyskać kandydatów do pełnienia takiej funkcji. Rodziny, z którymi przeprowadzono rozmowy na ten temat argumentowały, że nie chcą formalizowania swojej pomocy. Są zainteresowane pomaganiem i wspieraniem dzieci z rodzin dysfunkcyjnych we własnym otoczeniu, ale w sposób nieujęty w żadne umowy czy ramy.

2.4. Poradnictwo specjalistyczne.

Ośrodek Wsparcia Socjalnego (OWS) obejmuje wielopłaszczyznową, bezpłatną pomocą osoby i rodziny, które znalazły się w trudnej sytuacji, m.in. z powodu: niezaradności życiowej, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, bezrobocia, problemów natury psychologicznej lub innych dysfunkcji powodujących nieprawidłowe funkcjonowanie w środowisku. OWS współpracuje z organizacjami działającymi na rzecz pomocy człowiekowi, na podstawie obowiązujących przepisów prawa, przy pełnej współpracy korzystających ze wsparcia i zgodnie z ich indywidualnymi potrzebami, w celu zapobiegania pogłębianiu się dysfunkcyjności.

W 2022 r. odbywały się konsultacje indywidualne z psychologiem i mediatorem rodzinnym.

Tabela nr 6. Liczba osób objętych konsultacjami w OWS w 2022 roku.

Specjalista	Liczba osób korzystających z konsultacji w 2022 roku	Liczba przeprowadzonych konsultacji
Psycholog	94	188
Mediator rodziny	45	131
Ogółem	139	319

W 2022 r. odnotowano znaczący wzrost liczby osób (w porównaniu z rokiem 2021), które skorzystały ze wsparcia w ramach funkcjonowania Ośrodka Wsparcia Socjalnego.

Niezbędne jest pozyskiwanie środków finansowych na rozwój poradnictwa w OWS. Poza tym poradnictwem należy również uruchomić terapie specjalistyczne.

2.5. Rozwój i funkcjonowanie środowiskowych form wsparcia dziennego.

Rodziny wychowujące dzieci w wieku szkolnym, a zwłaszcza rodziny, które mają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, wymagają pomocy w zakresie organizowania dzieciom czasu wolnego, pokonywania trudności szkolnych, zaburzeń zachowania itp. W związku z tym istotne jest funkcjonowanie oraz rozwój różnorodnych środowiskowych form dziennej opieki nad dziećmi i młodzieżą w wieku szkolnym.

Dzieci z rodzin przeżywających trudności mogły skorzystać z opieki placówek dziennego wsparcia. W 2022 roku na terenie Miasta Przemyśla swoją działalność prowadziło 11 placówek wsparcia dziennego: 4 prowadzonych w formie opiekuńczej, 1 placówka w formie specjalistycznej oraz 6 w formie pracy podwórkowej.

Placówki realizowały swoje zadania m.in. przez:

- pomoc w nauce, także korepetycje z różnych przedmiotów szkolnych,
- zajęcia muzyczne, planistyczne, taneczne, sportowe i teatralne,
- pomoc w trudnościach szkolnych, rodzinnych, rówieśniczych,
- zajęcia socjoterapeutyczne,
- indywidualne programy wychowawcze,
- dożywianie,
- stałą współpracę z rodziną.

Tabela nr 7. Świetlice środowiskowe i placówki wsparcia dziennego działające na terenie Miasta Przemyśla w roku 2022.

Nazwa placówki	Liczba uczestników
Świetlica profilaktyczno-wychowawcza „Oratorium” ul. Basztowa 15, 37-700 Przemyśl Organ prowadzący: Zgromadzenie Sióstr Św. Michała Archanioła z siedzibą w Miejscu Piastowym, ul. ks. Br. Markiewicza 22, 38-430 Miejsce Piastowe	50
Świetlica socjoterapeutyczna „Perspektywa” ul. Piotra Skargi 6, 37-700 Przemyśl Organ prowadzący: Caritas Archidiecezji Przemyskiej Przemyśl, ul. Kapitulna 1, 37-700 Przemyśl	24
Świetlica Towarzystwa Przyjaciół Dzieci „Przystań” ul. Opalińskiego 11a, 37-700 Przemyśl Organ prowadzący: Towarzystwo Przyjaciół Dzieci – Zarząd Oddziału Okręgowego w Przemyślu, Plac Dominikański 3	45
Świetlica Środowiskowa „Nadzieja” ul. Mickiewicza 50, 37-700 Przemyśl Organ prowadzący: Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. NMP Nieustającej Pomocy w Przemyślu przy ul. Zielińskiego 23	16
Świetlica w Domu Ukraińskim Organ prowadzący: Związek Ukraińców w Polsce ul. Kościuszki 5, 37-700 Przemyśl	35
Świetlica Podwórkowa „Honker” prowadzona przez Chorągiew Podkarpacką ZHP w Rzeszowie, ul. Hetmańska 9, 35-045 Rzeszów	8
Świetlica Podwórkowa „Baribal” prowadzona przez Chorągiew Podkarpacką ZHP w Rzeszowie, ul. Hetmańska 9, 35-045 Rzeszów	8
Świetlica Podwórkowa „Szare Szeregi” prowadzona przez Chorągiew Podkarpacką ZHP w Rzeszowie, ul. Hetmańska 9, 35-045 Rzeszów	8
Świetlica Podwórkowa „Szarotka” prowadzona przez Chorągiew Podkarpacką ZHP w Rzeszowie, ul. Hetmańska 9, 35-045 Rzeszów	8
Świetlica Podwórkowa „Watra” prowadzona przez Chorągiew Podkarpacką ZHP w Rzeszowie, ul. Hetmańska 9, 35-045 Rzeszów	8
Świetlica Podwórkowa „Wodniacy” prowadzona przez Chorągiew Podkarpacką ZHP w Rzeszowie ul. Hetmańska 9, 35-045 Rzeszów	8

W 2022 roku podmioty prowadzące placówki wsparcia dziennego korzystały ze wsparcia z budżetu miasta oraz aplikowały o środki finansowe z różnych źródeł, często z pozytywnym skutkiem, co dawało możliwość poszerzenia i rozwijania działalności.

Dofinansowanie działalności placówek przez Gminę Miejską Przemyśl w ubiegłym roku wyniosło 447 000,00 zł.

Tabela nr 8. Placówki wsparcia dziennego funkcjonujące na terenie Miasta Przemyśla w 2022 roku.

Rok	2022
Liczba placówek wsparcia dziennego objęte dofinansowaniem Gminy Miejskiej Przemyśl	4
Dofinansowanie działalności placówek przez Gminę Miejską Przemyśl	447 000,00

Wszystkie działania podejmowane przez te podmioty zdecydowanie podnoszą jakość życia dzieci i rodzin, które z powodu ubóstwa, bezrobocia, choroby, uzależnień, a także niezaradności ludzkiej i słabej umiejętności dostosowania się do trudnych warunków rządzących dzisiejszą rzeczywistością znalazły się w potrzebie.

2.6. Powrót do środowiska rodzinnego dzieci z pieczy zastępczej.

Jednym z priorytetowych zadań jest powrót dzieci z zastępczych form opieki do środowisk rodzinnych. W tym celu prowadzona jest praca socjalna z rodzicami naturalnymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Praca ta polega na ścisłej współpracy pracownika z rodziną w celu poprawienia sytuacji materialnej i bytowej rodziny oraz ubiegania się o powrót dziecka do domu rodzinnego. Każdego roku kilkoro dzieci opuszcza zastępcze formy opieki i powraca do środowisk rodzinnych. Zdarza się jednak również, że dzieci trafiają z rodzinnej pieczy zastępczej do placówek, w tym coraz częściej do placówek typu resocjalizacyjnego. Jest to spowodowane niewydolnością wychowawczą tych rodzin oraz niewystarczającym ich wsparciem ze strony specjalistów.

Pobyt dziecka w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej z założenia ma charakter tymczasowy do momentu odzyskania funkcji opiekuńczych przez rodziców lub do czasu usamodzielnienia. W ramach pracy socjalnej prowadzona jest praca z rodzicami biologicznymi w zakresie: utrzymania stałych kontaktów z dziećmi umieszczonymi poza rodziną, możliwości wyjścia z trudnej sytuacji życiowej, podjęcia leczenia odwykowego, rejestracji w Powiatowym Urzędzie Pracy i zwiększenia aktywności w poszukiwaniu pracy, pomocy w załatwianiu spraw urzędowych itp.

Dla części dzieci wychowujących się w rodzinach niewydolnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych musiała zostać zapewniona opieka w pieczy zastępczej.

Tabela nr 9. Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej w latach 2021- 2022 (wg stanu na 31 XII).

Rok	Liczba dzieci
2021	145
2022	141

Tabela nr 10. Powrót dzieci przebywających w pieczy zastępczej do rodziny naturalnej w latach 2021- 2022.

Rok	Liczba dzieci z pieczy zastępczej powracających do rodziny naturalnej przebywających w:	
	rodzinach zastępczych	instytucjonalnej pieczy zastępczej
2021	5	10
2022	4	3

3. Realizacja zadań wynikających z przyjętego Programu pozwoliła na:

- Wzmocnienie więzi rodzinnych mających problemy wychowawcze,
- Zachowanie i utrzymanie dzieci w rodzinach biologicznych,
- Współpracę z podmiotami z szeroko rozumianej sfery pomocy społecznej,
- Poprawę funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.

4. Potrzeby na rok 2023 związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej:

Tabela nr 11. Potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny na terenie Przemyśla w roku 2022.

Szacunkowy koszt i struktura finansowania działań w ramach programu	Rok 2023 (w zł)	Uwagi
Zatrudnienie asystentów rodziny.	307 315,00 zł	Zatrudnienie 5 asystentów. Forma zatrudnienia: umowa o pracę. Kwota obejmuje: wynagrodzenia wraz z pochodnymi, dodatkowe wynagrodzenie roczne, odpis na ZFŚS, zakup biletów,

		ekwiwalent za używanie własnej odzieży do celów służbowych.
Zatrudnienie specjalistów do prowadzenia poradnictwa dla rodzin w ramach Ośrodka Wsparcia Socjalnego	23 200,00 zł	Zatrudnienie specjalistów do prowadzenia poradnictwa dla rodzin w ramach Ośrodka Wsparcia Socjalnego: psycholog, prawnik, pedagog, diagnostyk uzależnień, diagnostyk przemocy domowej, mediator rodzinny. Przewidywana forma zatrudnienia: umowa zlecenie.
Szkolenie asystentów rodziny	2 500,00 zł	Szkolenie 5 asystentów.
Szkolenie rodzin wspierających	0,00 zł	Nie planuje się.
Koszty związane z udzieleniem pomocy w opiece i wychowaniu dziecka w ramach umowy przez rodziny wspierające.	0,00 zł	Nie planuje się.
Zapewnienie wypoczynku – dofinansowanie do zimowisk, kolonii w formie zasiłków celowych dla poszczególnych rodzin.	0,00 zł	Nie planuje się.
Zapewnienie opieki dzieciom w placówkach dziennego wsparcia poprzez wspieranie działalności świetlic środowiskowych i klubów młodzieżowych, w szczególności realizujących program z elementami profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Przemyśla.	554 400,00 zł	Dotacje dla podmiotów wybranych w ramach konkursów.
Ogółem	887 415,00 zł	

Tabela nr 12. Potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu pieczy zastępczej na terenie Przemyśla w roku 2023.

Szacunkowy koszt i struktura finansowania działań w ramach Programu	Rok 2023 (w zł)	Uwagi
Wynagrodzenie z pochodnymi dla rodzin zastępczych zawodowych.	250 000,00 zł	Dla 4 rodzin.
Pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych.	1 100 000,00 zł	Dla 73 dzieci.
Jednorazowa pomoc z tytułu przyjęcia dzieci w rodzinach zastępczych zawodowych.	20 000,00 zł	Dla 12 dzieci.
Pomoc dla usamodzielnianych wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, pomoc na kontynuowanie nauki	70 000,00 zł	Dla 20 wychowanków.

Koszty remontu mieszkania dla rodzin zastępczych	10 000,00 zł	Dla 3 rodzin.
Szkolenia i specjalistyczne poradnictwo (w tym promocja rodzicielstwa zastępczego).	9 000,00 zł	Szkolenia i specjalistyczne poradnictwo (promocja rodzicielstwa zastępczego): koszty szkoleń poradnictwa, koszty związane z promocją rodzicielstwa zastępczego – materiały promocyjne, koszty związane z organizacją konferencji, diagnoza psychologiczna i opinia pedagogiczna kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, diagnoza psychofizyczna dzieci umieszczanych w rodzinach zastępczych i adopcyjnych, opinia psychologiczna funkcjonujących rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych w zakresie posiadania predyspozycji i motywacji do pełnienia tej funkcji.
Dotacje na utrzymanie dzieci z Przemyśla umieszczonych w rodzinach zastępczych poza Przemyślem.	268 635,00 zł	Dla 27 dzieci.
Zatrudnienie koordynatorów pieczy zastępczej.	299 000,00 zł	4 etaty Forma zatrudnienia: umowa o pracę. Kwota obejmuje wynagrodzenia wraz z pochodnymi, zakup biletów, odpis na ZFŚS oraz PPK.
Zatrudnienie pedagoga.	3 600,00 zł	Forma zatrudnienia: umowa zlecenia.
Utrzymanie placówki opiekuńczo-wychowawczej Dom dla Dzieci „Jaś” w Przemyślu.	983 308,00 zł	Dom dla Dzieci „Jaś” w Przemyślu
Utrzymanie placówki opiekuńczo-wychowawczej Dom dla Dzieci „Małgosia” w Przemyślu.	983 308,00 zł	Dom dla Dzieci „Małgosia” w Przemyślu
Utrzymanie placówki opiekuńczo-wychowawczej Dom dla Dzieci „Maciek” w Przemyślu.	983 309,00 zł	Dom dla Dzieci „Maciek” w Przemyślu
Wspieranie działalności w zakresie opieki nad dziećmi: finansowe zapewnienie opieki dla dzieci z terenu Miasta Przemyśla i innych powiatów w niepublicznej placówce opiekuńczo-wychowawczej „Nasza Chata”	1 886 287,00 zł	Wspieranie działalności w zakresie opieki nad 26 dziećmi: finansowe zapewnienie opieki dla dzieci z terenu Miasta Przemyśla i innych powiatów w niepublicznej placówkach opiekuńczo-wychowawczych prowadzonych

Dom dla Dzieci Towarzystwa Nasz Dom w Przemysłu.		przez Towarzystwo Nasz Dom w Przemysłu.
Ogółem	6 866 447,00 zł	

Podsumowanie.

Sprawozdanie z realizacji Programu Wspierania Rodziny i Rozwoju Systemu Pieczy Zastępczej w Przemyślu na lata 2021-2023, podobnie jak w poprzednim roku, jest jednocześnie sprawozdaniem z wykonywania zadań gminy wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Należy przy tym podkreślić, że rok 2021 był pierwszym rokiem realizacji ww. Programu. Analiza danych zebranych zarówno w niniejszym opracowaniu oraz w sprawozdaniu z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej z lat poprzednich, jak i wskaźników monitorowania stopnia wdrożenia programu pozwala stwierdzić, iż większość zaplanowanych w nim działań była realizowana w 2022 roku.

W drugim roku funkcjonowania Programu objęto asystą ponad 90 rodzin, z którymi pracę prowadziło 5 asystentów rodziny. W związku z wejściem w życie od 1 stycznia 2017 r. ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” zwiększony został zakres obowiązków asystenta rodziny, jak i zakres rodzin, które mogą skorzystać z tej formy wsparcia.

Analiza wskaźników monitorowania realizacji Programu wskazała ponadto, że współpraca z asystentem rodziny zwiększa szansę rodziców, których dzieci są umieszczone w pieczy zastępczej, na odzyskanie prawa do opieki nad nimi. W związku z tym zasadne wydaje się objęcie asystą rodzinną większą niż w poprzednich latach liczbę takich rodzin, co również może skutkować potrzebą zwiększenia zatrudnienia asystentów rodziny.

Stopień wdrożenia programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 potwierdza, że założone cele i opracowane do nich działania są prawidłowe i będą kontynuowane w kolejnych latach. Skuteczność ich realizacji będzie możliwa wyłącznie przy interdyscyplinarnej współpracy wszystkich instytucji oraz organizacji działających na terenie miasta Przemyśla realizujących zadania na rzecz dzieci i rodzin.

DYREKTOR
mgr Piotr Hryniszyn